

فصل سوم

درس هفتم: سبک و سبک شناسی (سبک خراسانی)

خود ارزیابی

درس هشتم: وزن شعر فارسی

خود ارزیابی

درس نهم: موازنه و ترصیع

خود ارزیابی

کارگاه تحلیل فصل سوم

درس هفتم: سبک و سبک شناسی (سبک خراسانی)

به نظر شما این همه کلمه سبک رو می شنویم اصلاً سبک شعر چیه؟

«سبک» در اصطلاح ادبی، شیوه خاص یک اثر یا آثار ادبی است و به مجموعه ویژگی هایی که شاعر یا نویسنده در نحوه بیان اندیشه به کار می گیرد، «سبک شعر» می گویند. شیوه بیان هر نویسنده یا شاعر، «سبک شخصی» اوست؛ از این دید، می توان گفت به تعداد شاعران و نویسندگان جهان، سبک وجود دارد؛ زیرا اطلاعات، دانش، ذوق و استعداد های افراد متفاوت است؛ اما در عین تفاوت، شباهت هایی نیز در نحوه بیان برخی از شاعران و نویسندگان وجود دارد که آنان را در یک دسته، جای می دهد. سبک را از دیدگاه های گوناگون می توان طبقه بندی کرد.

به مطلب هم از ارسطو بشنویم:

بر اساس نظریه ارسطو، فیلسوف بزرگ یونانی، طبقه بندی زیر را برای شعر این دوره می توان در نظر گرفت:

۱. براساس نام شاعر یا نویسنده؛ مانند سبک فردوسی، سبک بیهقی؛

۲. براساس زمان و دوره اثر؛ مانند سبک دوره غزنوی، سبک دوره مشروطه؛

۳. براساس موضوع و نوع؛ مانند سبک عرفانی، سبک حماسی؛

۴. براساس محیط جغرافیایی؛ مانند سبک آذربایجانی و سبک خراسانی؛

۵. به تناسب مخاطب؛ مانند سبک عامیانه، سبک عالمانه؛

۶. براساس هدف؛ مانند سبک تعلیمی، سبک فکاهی؛

۷. براساس قلمرو دانشی؛ مانند علمی، فلسفی.

اما محمد تقی بهار در باب طبقه بندی انواع سبک شعر چن گفته:

محمد تقی بهار، ملک الشعراء، برای شعر فارسی، شش نوع سبک و دوره قائل است:

۱. سبک خراسانی یا ترکستانی (آغاز شعر فارسی تا قرن ششم)

۲. سبک عراقی (از قرن ششم تا قرن دهم)

۳. سبک هندی (از قرن دهم تا سیزدهم)

۴. دوره بازگشت (در تمام طول قرن سیزدهم)

۵. دوره مشروطه؛